

Ali lahko tehnologija omogoči boljše finančne učinke?

Raziskava v indijskih poslovnih bankah

Dhiraj Sharma

Vprašanje, ali lahko tehnologija omogoči boljše finančne učinke in izboljša storilnost, je bilo predmet številnih razprav. Pričujoči članek poskuša s pomočjo razvrščanja bank glede na rabo tehnologije proučiti finančno učinkovitost indijskih bank znotraj njihove bančne skupine. Da bi omogočili časovno primerjavo, je bilo obdobje proučevanja razdeljeno na dva dela: na obdobje uvajanja nizkih tehnologij in na obdobje uvajanja visokih tehnologij. Izsledki kažejo, da so v celoti informatizirane banke finančno uspešnejše od bank, ki so le delno informatizirane. Še več, učinkovitost skoraj vseh proučevanih bank se je v obdobju uvajanja visokih tehnologij izredno izboljšala. Vendar pa je v indijskem bančnem sektorju korelacija med uvajanjem tehnologij in finančno učinkovitostjo negativna, čeprav je nizka in ni statistično značilna.

Ključne besede: paradoks storilnosti informacijske tehnologije, informacijska tehnologija, finančna učinkovitost, indijske banke, razmerje med odhodki in prihodki

Klasifikacija JEL: O33, G21, M15

Managing Global Transitions 10 (1): 3–28

Tehnologija, bogastvo in sodobni management tehnologij

Slavko Dolinšek in Peter Štrukelj

V članku predlagamo nekoliko drugačno konceptualizacijo tehnologije, temeljnega razmerja med tehnologijo in bogastvom v družbi, tehnološke sposobnosti in managementa tehnologij. Osnova za predlagane konceptualizacije je sedanja splošna in relevantna tehnološka praksa. Da bi deducirali te konceptualizacije, smo proučili danes največja podjetja na svetu v različnih proizvodnih in tehnoloških sektorjih, kakor tudi splošno poročanje o tehnologiji iz tehnološko usmerjenih medijev. Te temeljne konceptualizacije bi utegnile zanimati vse, ki se praktično ali teoretično ukvarjajo s tehnologijo, bogastvom, tehnološko sposobnostjo in managementom tehnologij in ki hočejo razumeti bistvo tehnologije in njenih odnosov do pojavov, kot recimo bogastvo in management (»dobiti celovito sliko«). Na koncu ponudimo razlago, zakaj v

današnjih podjetjih obstaja potreba po managiranju tehnologij in kaj je nova paradigma managementa tehnologij – s kakšnimi novimi izzivi in trendi se mora soočiti sodobni management tehnologij.

Ključne besede: tehnologija, bogastvo, tehnološka sposobnost, management tehnologij, tehnološki trendi

Klasifikacija JEL: I31, J30, M10, O3

Managing Global Transitions 10 (1): 29–49

Konkurenčnost obmejnih regij in management turističnih destinacij

Ksenija Vodeb

Konkurenčnost obmejnih regij je pogosto nižja od konkurenčne sposobnosti regij, ki so v notranjosti posamezne države. Večinoma so regije, ki predstavljajo konec enega območja in začetek drugega, gospodarsko manj uspešne. Turizem kot razvojna metoda zagotavlja možnosti za razvoj turističnih destinacij v krajih, kjer turistične privlačnosti in viri pomenijo konkurenčne in komparativne prednosti. Prispevek obravnava modele za oceno konkurenčnosti turizma in destinacijski management kot nepogrešljiv element za doseganje višje ravni konkurenčnosti turistične destinacije. Raziskava se osredotoča na turistične ponudnike obmejnih regij ob slovensko-hrvaški meji. Zanimala so nas njihova stališča o turizmu, regionalni konkurenčnosti in potencialnih turističnih destinacijah kot posledici čezmejnega sodelovanja med državama. Rezultati kažejo, da je konkurenčnost mogoče izboljšati s strateško metodo načrtovanja in upravljanja čezmejnih turističnih destinacij.

Ključne besede: turistična destinacija, konkurenčnost in turizem, management turistične destinacije, čezmejno sodelovanje

Klasifikacija JEL: O10, M20

Managing Global Transitions 10 (1): 51–68

Omejitve človeškega kapitala v Južni Afriki: analiza na ravni podjetij

P. J. Ewert Kleynhans in Johannes Riaan Labuschagne

Članek obravnava omejitve človeškega kapitala v južnoafriškem gospodarstvu in resnost teh omejitev za podjetja v tej državi. Ključni omejitvi človeškega kapitala, obravnavani v tem članku, sta nezadostno izobražena delovna sila in anomalije na trgu dela. Dejavnike povečanja produktivnosti dela v proizvodnih podjetjih smo proučili s pomočjo

regresijske analize. Ugotovili smo, da se vpliv izobrazbe in anomalij na trgu dela na storilnost delavcev spreminja. Metoda glavnih osi in pojasnjevalne spremenljivke so dale podobne rezultate. Raziskava je pokazala, da največji delež skupne variance pojasnjujejo latentne spremenljivke, med njimi izobrazba, usposobljenost, plačilo, regija ter podpora in učinkovitost urada za sektorsko izobraževanje in usposabljanje.

Ključne besede: omejitve človeškega kapitala, storilnost, učinkovitost, delo, izobraževanje, proizvodnja, Južna Afrika

Klasifikacija JEL: L26, D24, J24

Managing Global Transitions 10 (1): 69–86

Finančne odločitve in celotni vzvod podjetij v indijski tekstilni industriji

Ramachandran Azhagaiah in Selvaraj Sathia

Na nepopolnih trgih lahko finančni vzvodi pomembno vplivajo na odločanje o naložbah. Če podjetju zadolževanje prinese dobiček, imajo delničarji večje donose na delnico, kot bi jih imeli, če podjetje ne bi imelo dolga; finančni vzvodi so namreč merilo dolgoročnega tveganja. V pričujoči študiji smo za vzorec vzeli petindvajset tekstilnih podjetij, ki so v obdobju od 2004 do 2008 kotirala na bombajski borzi. Raziskava je pokazala, da podjetja ACM, AFL, ASL, BASML, BCIL, GSM, GDPM in GJML kažejo značilno stopnjo rasti v finančnem, obratnem in skupnem zadolževanju.

Ključne besede: kapitalska struktura, finančni vzvodi, poslovni vzvodi, celotni vzvod podjetij, finančne odločitve, kazalnik finančnega vzvoda

Klasifikacija JEL: G30, G32, G35

Managing Global Transitions 10 (1): 87–114